

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Postbus 75508
1070 AM Amsterdam
T (020) 570 05 00
F (020) 675 03 02
Giro 26000
www.kwfkankerbestrijding.nl
E stax@kwf.nl
T (020) 5 700 500

Datum 2 juli 2015
Onderwerp Advies 'effectieve nieuwe middelen tegen kanker, maar het financieringssysteem kraakt'

Zeer geachte mevrouw Schippers,

Met genoegen bieden wij u het rapport aan met de titel 'effectieve nieuwe middelen tegen kanker, maar het financieringssysteem kraakt. Belemmeringen en oplossingen bij de inzet van dure geneesmiddelen tegen kanker.' Het is opgesteld onder voorzitterschap van Prof. dr. ir. J.J.M. (Koos) van der Hoeven, internist-oncoloog bij het Leids Universitair Medisch Centrum en geeft antwoord op de opdracht die op 5 februari door de minister aan ons gesteld is:

Richt een werkgroep in met alle betrokken stakeholders, en geef voor het zomerreces antwoord op de volgende hoofdvragen:

- Welke belemmeringen, en in welke mate, ervaren artsen om (dure) oncologiemiddelen in te zetten bij de behandeling van een patiënt?
- Hoe kunnen deze belemmeringen verminderd/opgelost worden en wat is de rol van de verschillende partijen hierbij?

KWF Kankerbestrijding heeft hiervoor een werkgroep ingericht met hierin vertegenwoordigd, patiënten, oncologische specialisten, bestuurders van ziekenhuizen, verzekeraars en gezondheidswetenschappers.

Achtergrond

Door medisch-technologische ontwikkelingen komen er steeds meer nieuwe kankergeneesmiddelen op de markt, waardoor behandelingen verbeteren en kankerpatiënten overleven, langer leven of een betere kwaliteit van leven krijgen. Helaas stijgt nog jaarlijks het aantal nieuwe mensen dat de diagnose kanker krijgt, naar verwachting tot 123.000 in 2020. De combinatie van meer kankerpatiënten en steeds meer nieuwe dure geneesmiddelen maakt dat de totale kosten aan kankergeneesmiddelen zullen stijgen. In juni 2014 publiceerde de Signaleringscommissie van KWF Kankerbestrijding een rapport waarin zorgen werden geuit over de toegankelijkheid van dure geneesmiddelen in de nabije toekomst.

Urgentie stijgt

We zijn nu aangekomen bij die 'nabije toekomst'. Uit onderzoek blijkt dat er sprake is van praktijkvariatie bij het voorschrijven van dure geneesmiddelen. Ziekenhuizen ervaren knelpunten in het voorschrijven van geneesmiddelen. Het huidige systeem kan de toegankelijkheid van geneesmiddelen nu en in de nabije toekomst niet voldoende garanderen en de patiënt verliest het vertrouwen dat hij volgens professionele richtlijnen wordt behandeld.

Uit de horizonscan blijkt dat het budget in 2016 met €300 miljoen moet stijgen om alle behandelingen met dure geneesmiddelen te kunnen bekostigen. Er moet direct actie worden ondernomen.

Oplossingsrichtingen

De werkgroep heeft drie hoofdadvies opgesteld als oplossing voor de geconstateerde belemmeringen, die op korte termijn en in samenhang moeten worden geïmplementeerd:

- Toegang tot dure geneesmiddelen moet gegarandeerd zijn voor de patiënt. Transparantie over waar welke behandeling gegeven wordt is daarbij een randvoorwaarde. Om de toegang op korte termijn te kunnen garanderen, is extra geormerkt budget noodzakelijk. Voor 2016 kan gewerkt worden met een apart macro-financieel kader voor dure geneesmiddelen. Geneesmiddelen worden dan apart van het Budgettair Kader Zorg gecontracteerd en afgerekend. Daarbij moeten behandelend artsen gepast en doelmatig voorschrijven.
- De prijs van geneesmiddelen moet omlaag. De farmaceutische industrie moet reële prijzen vragen tegen een maatschappelijk aanvaardbare return on investment (ROI). De overheid kan slim, (inter)nationaal, onderhandelen en inkopen. Inzet van alternatieven als generieke medicatie en biosimilars moet worden onderzocht en gestimuleerd.
- De problemen rondom de toegankelijkheid van dure geneesmiddelen zijn zeer complex en zeer divers. Daarom adviseert de werkgroep om een regiehouder aan te wijzen. Het is essentieel dat iemand de verantwoordelijkheid neemt voor de coördinatie en borging van de implementatie van de adviezen zodat krachten gebundeld kunnen worden.

Deze adviezen zijn in het rapport verder uitgewerkt en worden door alle deelnemende partijen in de werkgroep onderschreven.

KWF Kankerbestrijding ziet uit naar een reactie van de minister op het advies en verneemt tevens graag welke rol de minister voor zichzelf ziet in het toegankelijk houden van dure oncologische geneesmiddelen.

Met vriendelijke groet,

drs. Michel T. Rudolphie, MBA
algemeen directeur KWF

Prof. dr. ir. J.J.M. van der Hoeven
Internist oncoloog LUMC
Voorzitter werkgroep